

ЗВІТ

про виконання плану підвищення кваліфікації за акредитованими напрямами, наукової роботи, науково-методичного та інформаційного забезпечення освітанської діяльності Інституту післядипломної освіти НУХТ у 2022 році

I. Про діяльність ПДО НУХТ у 2022 році.

Навчальний процес в інституті у 2022 році здійснювався у відповідності до ліцензії Міністерства освіти і науки України серія АЕ № 636488 від 19.06.2015 р. Ця ліцензія надає право інституту здійснювати підвищення кваліфікації за акредитованими в НУХТ напрямами (спеціальностями): 05 Соціальні та поведінкові науки, 07 Управління та адміністрування, 18 Виробництво та технології, 12 Інформаційні технології, 14 Електрична інженерія у кількості 6000 осіб на рік.

Протягом зазначеного періоду в ПДО НУХТ підвищили кваліфікацію за рахунок загального фонду 5620 осіб при державному замовленні на 5620 осіб (100,0% виконання плану). За рахунок спеціального фонду підвищили кваліфікацію 365 осіб. Середньорічний контингент слухачів, які пройшли навчання в ПДО у 2022 р., склав 297,8 умовних осіб за рахунок загального фонду; за рахунок спеціального фонду – 18,1 умовних осіб.

Згідно зі штатним розписом в інституті налічується 40 ставок викладачів за загальним фондом і 3 ставки – за спеціальним. У звітному році навчальний процес в інституті забезпечували 25 штатних викладачів основного складу, серед яких 2 доктори наук, 15 кандидатів наук та 8 осіб – викладачі без наукового ступеня, а також 29 викладачів за сумісництвом, серед яких 4 доктори наук і 16 кандидатів наук.

Формування контингенту слухачів інституту в звітному періоді здійснювалося на підставі централізованих замовлень галузевих об'єднань та підприємств АПК (фінансується із загального фонду держбюджету) шляхом укладання відповідних угод, а також шляхом укладених договорів з окремими підприємствами про надання освітніх послуг (спеціальний фонд).

Навчальний процес у звітному періоді здійснювався відповідно до затверджених навчальних, навчально-тематичних планів та програм, що розроблялись і складались диференційовано з урахуванням особливостей різних галузей харчової та переробної промисловості, фаху слухачів, а також вимог замовників щодо змісту і форм навчання. Зміст і тривалість навчання узгоджувалися із відповідними галузевими об'єднаннями та підприємствами-замовниками.

Під впливом зовнішніх обставин щороку відбуваються зміни у соціально-економічній, технічній та інших сферах діяльності підприємств галузей харчової і переробної промисловості, що вимагає постійних змін змісту навчання. Цим обумовлюється вимога до викладачів інституту проводити постійну роботу з удосконалення підготовки і видання відповідних навчально-методичних матеріалів та забезпечення ними слухачів. Протягом 2022 року для забезпечення навчального процесу було розроблено 6 освітньо-професійних програми нового покоління, 1 освітня програма, 8 робочих програм; розроблено та удосконалено 62 навчально-тематичні плани. Також підготовлено 9 навчальних посібників в електронній формі, 1 словник, 48 конспектів лекцій та 24 методичних рекомендацій і вказівок. Викладачами підготовлено 78 презентації для демонстрування за допомогою комп'ютерно-проекційної техніки та 5 комплектів тестів.

2. Забезпечення навчальними приміщеннями та житлом для слухачів.

Згідно з Положенням про ПДО НУХТ, інститут здійснює право користування і розпорядження відведеною йому земельною ділянкою та переданим на баланс майном відповідно до чинного законодавства України. Функції управління майном, закріпленим за ПДО, а також контроль за ефективністю його використання і зберігання здійснюють НУХТ та МОН України. Потреби ПДО для розвитку матеріально-технічної бази задовольняються державою відповідно до форм кошторисів, затверджених Кабінетом Міністрів України.

3. Матеріально-технічне забезпечення навчального процесу

3.1 Наявність і використання лабораторного обладнання

В інституті традиційно значна увага приділяється практичній підготовці фахівців підприємств харчової та переробної промисловості, зокрема, технологів і працівників лабораторій підприємств. На відміну від більшості закладів післядипломної освіти України, інститут спроможний забезпечити достатню кількість лабораторних та практичних занять. В умовах подальшого зростання конкуренції на ринку освітніх послуг лабораторний практикум стабільно користується великим попитом у слухачів як одна з найбільш ефективних форм навчання в системі підвищення кваліфікації. Особливо актуальними для слухачів є питання технохімічного контролю виробництва, якості та безпечності сировини та харчових продуктів.

У 2022 р. навчально-лабораторна база інституту включала шість навчальних і методичних підрозділів, які забезпечують практичну підготовку слухачів:

- методичний кабінет з бухгалтерського обліку та фінансового менеджменту;
- навчальна лабораторія сировини та харчових продуктів;
- навчальна лабораторія екологічного контролю;
- навчальна лабораторія первинної переробки та зберігання сільськогосподарської продукції;
- навчальна лабораторія обчислювальної техніки;
- навчальна лабораторія охорони праці.

Навчальна лабораторія сировини та харчових продуктів

У червні 2016 р. згідно з наказом №23 ПДО НУХТ (відповідно до наказу №77 НУХТ) змінено назву структурної одиниці «Центр лабораторних досліджень сировини та харчових продуктів» на «Навчальна лабораторія сировини та харчових продуктів».

До складу Навчальної лабораторії сировини та харчових продуктів увійшли відділення: технохімічного контролю, безпеки та якості харчових продуктів та мікробіологічного контролю. Навчальна лабораторія забезпечує належний рівень навчання слухачів у співпраці з фахівцями відповідних технологічних кафедр. В лабораторії підвищують свою кваліфікацію фахівці різних галузевих напрямів АПК – хлібопекарського, кондитерського, цукрового, м'ясо-молочного та лікєро-горілкового.

Лабораторія має необхідне обладнання для проведення занять, а саме: мікроскопи, рефрактометри, спектрофотометри, цукроміри, терези лабораторні, рН-метри, печі термічні (муфельні), опромінювачі бактерицидні, ваги аналітичні, іономіри, кондуктометри, термостати, центрифуги, атомно-абсорбційний спектрофотометр та ін.

Хімічні реактиви та хімічний посуд поповнюються за необхідністю. Реактиви зберігаються у спеціально відведеному приміщенні (кімн. № 215).

Навчальна лабораторія обчислювальної техніки

Лабораторію створено в 1975 р.

Лабораторія є структурним підрозділом кафедри інформатики та обчислювальної техніки і призначена для забезпечення навчального процесу за дисциплінами кафедри.

Основні функції лабораторії:

- забезпечення навчального процесу практичними заняттями по курсах кафедри відповідно до навчальних програм;
- забезпечення занять необхідними засобами обчислювальної техніки та мультимедійними засобами;
- розроблення та удосконалення програмного забезпечення для проведення навчального процесу;

- забезпечення занять необхідними методичними матеріалами, конспектами лекцій, роздатковим матеріалом;
- підготовка договорів з організаціями, які проводять ремонт, запуск, налагодження та технічне обслуговування засобів обчислювальної техніки.

В умовах військового стану з 24 лютого 2022 року та у зв'язку з розповсюдженням Covid-19 дистанційне навчання набуває вагомого пріоритету. Для оволодіння технологіями дистанційної освіти були проведені навчання з викладачами інституту.

Для проведення занять та онлайн відеоконференцій в умовах дистанційного формату освіти було обладнано аудиторію 8 (кімн. 401). Після проведення комплексного аналізу систем дистанційної комунікації було встановлено програмне забезпечення Teams.

Лабораторія забезпечує безперебійне функціонування програмних засобів в навчальних класах, встановлює та оновлює операційну систему, прикладні програми, засоби захисту програмного забезпечення від вірусів.

Програмне забезпечення потребує регулярного оновлення для безперебійної роботи комп'ютерів. Але при цьому інколи виникають складнощі, пов'язані з некоректними діями при оновленні програмного забезпечення. Це вимагає додаткових затрат на виправлення таких помилок.

У звітному році застосовано новий підхід до модернізації комп'ютерів ПДО. Всі комп'ютери, на яких материнська плата підтримує інтерфейс підключення пристроїв збереження інформації SATA (а таких по підрозділам ПДО налічується 29 комп'ютерів), підлягають модернізації.

На сьогоднішній день такий підхід реалізовано на 9 комп'ютерах ПДО. З накопченого вже досвіду можна відмітити наступне:

- при включенні комп'ютера час його підготовки до роботи значно зменшився (з кількох хвилин до кількох десятків секунд);
- значно швидше комп'ютер реагує на команди користувача при обробці інформації.

Запропонована модернізація дозволяє у переважній кількості випадків уникнути купівлі нового системного блоку комп'ютера, що дає значну економію коштів.

Модернізовані таким чином системні блоки комп'ютерів становляться цілком придатними для організації дистанційного навчання. Кошти, що таким чином вивільнюються, можна частково використати на закупівлю більш якісного мультимедійного обладнання для використання остатнього у дистанційному навчанні.

В поточному році також було запропоновано новий підхід до функціонування програмного забезпечення навчального класу № 9 (к. 402):

- до класу збираються застарілі комп'ютери ПДО, на яких вже неможливо встановити сучасне програмне забезпечення (операційну систему Windows сучасних версій та сучасні програми обробки інформації);
- на комп'ютери встановлюється операційна система XUBUNTU, що належить до систем типу UNIX;
- на комп'ютерах під управлінням XUBUNTU встановлюється термінальний зв'язок з програмним сервером, що функціонує під управлінням мережної операційної системи Windows Server 2016, з потрібним програмним забезпеченням для обробки інформації;
- далі всі комп'ютери класу працюють як термінали під управлінням програмного сервера, на якому і запускаються для кожного терміналу своя програма, що потрібна для роботи з інформацією користувачу терміналу.

На сьогоднішній день у класі підготовлено 10 робочих місць і проводиться робота з налаштування програмного сервера та термінального режиму робочих місць класу.

3.2 Бібліотечний фонд та його використання

Технічна бібліотека ПДО НУХТ знаходиться на другому поверсі корпусу інституту і займає площу 102,8 м². Це приміщення складається з п'яти кімнат, включаючи читальний зал на 20 читацьких місць, абонементний відділ та книгосховище.

Діяльність бібліотеки ПДО НУХТ спрямована на обслуговування та довідково-інформаційне забезпечення слухачів підприємств харчової та переробної промисловості, працівників ПДО, а також на здійснення культурно-просвітницької роботи.

За штатним розписом для роботи в бібліотеці передбачено дві посади (зав. бібліотекою та бібліотекар першої категорії).

Фонд бібліотеки становить 77837 примірників. Це необхідна для забезпечення навчального процесу наукова, технічна, навчально-методична та галузева література, включаючи розробки науково-дослідних інститутів та викладачів ПДО. Бібліотека забезпечує слухачів роздатковими матеріалами, методичними розробками, проводить культурно-просвітницьку роботу серед слухачів та інших проживаючих (відраджени, студенти-заочники НУХТ). Структура книгофонду порівняно з попереднім роком суттєво не змінилася.

4. Чисельність та кваліфікаційний рівень професорсько-викладацького складу

Станом на 1 січня 2023 року чисельність працівників ПДО НУХТ становить 117 осіб, у тому числі: штатних – 80 осіб, працюючих за сумісництвом – 37 осіб (табл. 7).

У звітному році навчальний процес в інституті забезпечували 25 штатних викладачів основного складу, серед яких 2 доктори наук, 15 кандидатів наук (у т.ч. 12 осіб мають вчене звання доцента), 8 осіб – викладачі без наукового ступеня. Станом на 01.01.2023 року частка штатних викладачів, які мають науковий ступінь, склала 68 %, штатних сумісників – 69 %. Середній вік осіб штатного професорсько-викладацького складу становить 59 роки, штатних сумісників – 50 років. Кваліфікаційний рівень професорсько-викладацького складу ПДО НУХТ характеризується даними таблиці 8. Серед викладачів, які працюють на умовах штатного сумісництва, є ряд знаних фахівців органів управління галуззю. Так, на кафедрі економіки, обліку та фінансів працюють: директор наукового центру «Український інститут винограду та вина» Кучеренко В.М., президент асоціації «Укркондпром» Балдинюк О.В., на кафедрі переробки сільськогосподарської продукції працюють: заступник директора ТОВ «Агріка Україна» Гавлінський П.П., доцент кафедри генетики, селекції і насінництва сільськогосподарських культур Білоцерківського національного аграрного університету – Глеваський В.І., ряд інших професіоналів.

У порівнянні з 2021 роком відбувалися зміни штатного професорсько-викладацького складу внаслідок прийняття і звільнення викладачів.

5. Освітня діяльність

Освітня діяльність має пріоритетне значення серед інших сфер діяльності інституту як освітнього закладу. Ця діяльність регулюється рядом законодавчих актів, зокрема, Законами України «Про освіту», «Про вищу освіту», нормативними актами Уряду України і МОН. У своїй роботі посадові особи, структурні підрозділи інституту керуються Положенням про організацію освітньої діяльності в ПДО НУХТ, схваленим Вченою радою інституту 26.06.2018 р. (остання редакція від 2 листопада 2021 р.), та іншими документами.

План підвищення кваліфікації в інституті керівників, професіоналів та фахівців харчової та переробної промисловості розроблено на основі державного замовлення на 2022 рік та угод з галузевими об'єднаннями і окремими підприємствами, затверджено наказом ПДО НУХТ від 29.11.2021 р. № 52. Згідно з планом розроблено план-графік підвищення кваліфікації слухачів у 2022 році. Показники фактичного виконання держзамовлення та навчання за кошти замовників по галузях харчової та переробної промисловості відображено в додатку 4.

Протягом 2022 р. в ПДО за рахунок державного замовлення підвищили кваліфікацію 5620 осіб, за рахунок спеціального фонду підвищили кваліфікацію 365 осіб. За програмами довгострокового підвищення кваліфікації (72 і більше годин), як за очною, так і за дистанційною формою пройшли навчання 4284 особи, короткострокового – 1701 особа.

У 2022 році у зв'язку із запровадженням військового стану відбулося суттєве скорочення мобільності слухачів, тому інститут був вимушений значну кількість навчальної роботи виконувати дистанційно. Всього за дистанційною формою пройшли підвищення кваліфікації 4386 слухачів, що складає 73,3 % від загальної чисельності слухачів. За змішаною очно-дистанційною формою навчалися 289 слухачів (вісім навчальних груп у м. Києві і п'ять на виїзді).

Кількість слухачів, які пройшли навчання в м. Києві (враховуючи очно-дистанційну форму), становить 1144 особи (19,1 %). Кількість слухачів, які вчилися безпосередньо на базі підприємств становить 455 осіб (7,6 %). Порівняно з 2021 роком, частка слухачів, які навчалися в стінах інституту, значно зменшилася за рахунок збільшення кількості груп дистанційного навчання. За освітніми та освітньо-професійними програмами підвищення кваліфікації за рахунок держзамовлення пройшли навчання 35 слухачів (всі у м. Києві за змішаною очно-дистанційною формою навчання). Чисельні показники підвищення кваліфікації за видами навчання наведені в табл. 10. Статистичні дані щодо підвищення кваліфікації за держзамовленням у розрізі галузей АПК, форм, тривалості і місця проведення навчання наведені в додатку 4.

Інформація стосовно планів-графіків навчання була своєчасно доведена до відомих замовників – підприємств харчової та переробної промисловості за допомогою переважно електронної пошти та оприлюднена на офіційному сайті інституту. Крім цього, інформація рекламного характеру щодо планів проведення різного роду навчання надавалася на виставках, у рамках інших публічних заходів, а також висвітлювалася на сторінках сайту інституту та в соціальних мережах.

Співвідношення кількості викладачів та слухачів у середньому по інституту в 2022 році становило 7,3.

У 2022 році у зв'язку з оголошеним воєнним станом у країні, карантинними заходами для подолання пандемії Covid-19, запровадженими Урядом України, навчання слухачів проводилися в очно-дистанційній та дистанційній формах. Також проводились очні заняття на базі підприємств за умови забезпеченості слухачів і викладачів укриттями на випадок повітряної тривоги. Заняття відбулися у 301 групі, а саме: в стінах ПДО - 54 навчальні групи, або 19,3 % від загальної кількості груп, дистанційно - 226 груп – 80,4 %, на базі підприємств-замовників - 21 група – 7,5 % (частина з цих занять проводилась за змішаною очно-дистанційною формою).

Враховуючи обмеження щодо можливості очного навчання упродовж навчального року, всі кафедри долучилися до проведення занять за дистанційною формою.

Згідно з навчально-тематичними планами, погодженими із замовниками освітніх послуг, слухачі проходили як довгострокове підвищення кваліфікації тривалістю 72 навчальні години, так і короткострокове – меншої тривалості. Суттєвим попитом користувалися короткострокові цільові семінари обсягом 18-48 навчальних годин за актуальною тематикою, розробленою кафедрами.

Враховуючи запити підприємств харчової та переробної промисловості, в ПДО у звітному році продовжувалось удосконалення форм і методів навчання слухачів безпосередньо на виробництві (як з відривом, так і без відриву від роботи) відповідно до Положення про професійне навчання кадрів на виробництві, затвердженого спільним наказом Міністерства праці і Міністерства освіти і науки України від 26.03.01 р. № 127/151, зареєстрованого в Міністерстві юстиції 06.04.01 р. № 315/5506 (зі змінами від 15.01.2018 р.). Така форма підвищення кваліфікації є методологічно виправданою, оскільки дозволяє залучити до обговорення і аналізу конкретних практичних ситуацій, що мають місце на підприємстві, працівників усіх відділів і служб підприємства. У свою чергу, ця форма є найбільш економічно вигідною для підприємства, оскільки дозволяє йому заощадити кошти на відрядження працівників.

Питома вага навчального навантаження, виконаного викладачами на підприємствах і в об'єднаннях, у загальному обсязі навчальної роботи по інституту становить 7,5% (19,4% у 2021 р.). Найбільшу кількість занять на підприємствах провела кафедра харчових виробництв.

У 2022 р. інститут продовжував удосконалення змісту навчання, пошук нових форм і методів проведення навчальної роботи. Кафедри разом із навчально-методичним відділом активно працювали над методичним забезпеченням освітнього процесу, що дало змогу поповнити Єдиний електронний реєстр методичних праць інституту новими навчально-методичними розробками.

Кафедра інформатики та обчислювальної техніки надавала освітні послуги підприємствам, установам і організаціям АПК, науковим і навчальним закладам, підпорядкованим міністерствам України та Національній академії аграрних наук України з питань застосування інформаційних технологій у всіх сферах виробничої діяльності. Зокрема, у звітному році було проведено навчання для співробітників Національної наукової сільськогосподарської бібліотеки НААН України, ННЦ «Інститут аграрної економіки», «Інститут біоенергетичних культур і цукрових буряків НААН України», ННЦ «Інститут Землеробства НААН України», НУХТ, Інституту садівництва НААН України. Були надані освітні послуги за такою тематикою: «Використання бібліографічного контент-менеджера ZOTERO в науковій роботі», «Використання Ms Excel в математико-статистичних дослідженнях», «Використання мобільних пристроїв у науковій діяльності», «Цифрові інструменти Ms Office 365», «Математико-статистичний аналіз і оптимізація у наукових дослідженнях», «Використання хмарних технологій у науковій роботі», «Створення Web-сайтів за допомогою сучасних програмних засобів», «Використання MathCad в математико-статистичних дослідженнях», «Використання цифрових інструментів Google у виробничій діяльності», «Професійна робота з електронними таблицями», «Основи Web-дизайну за допомогою ZERO-кодінгу або No-code платформи».

Викладачами кафедри постійно проводились консультації та надавалася технічна допомога у використанні засобів сучасної обчислювальної техніки працівникам відділів інституту та іншим кафедрам з таких питань: адаптація та супровід програмного забезпечення обміну даними з казначейством, супровід комп'ютерної програми для обліку фактичного навчального навантаження викладачів інституту та підрахунку основних показників по кафедрах, супровід системи зберігання науково-методичних розробок кафедр, упровадження в експлуатацію комп'ютерної програми формування бази даних наявної літератури, оволодіння технологією роботи з електронним реєстром (архівом) навчально-методичних розробок інституту та інші.

Кафедра харчових виробництв проводила навчання для інженерно-технічних працівників та спеціалістів з актуальної тематики: «Нове в теорії та практиці сокодобування», «Підвищення ефективності бурякоцукрового виробництва», «Нове в теорії та практиці кристалізації цукру», «Раціональне використання сировини, паливно-енергетичних ресурсів та інших виробничих матеріалів при переробці цукрових буряків», «Контроль та облік цукрового виробництва з використанням електронних таблиць», «Сучасні технологічні процеси та обладнання бурякоцукрової галузі», «Модернізація виробництва з метою отримання цукру європейської якості та економії енергоресурсів».

Також, кафедрою проводились навчання для керівників підприємств, спеціалістів, інженерів-технологів, змінних технологів, начальників лабораторій хлібопекарської, кондитерської галузей, спеціалістів спиртової, лікєро-горілочаної галузей з актуальної тематики: «Технологія виробництва напоїв алкогольних», «Сучасні технологічні процеси та технологічний контроль виробництві борошняних кондитерських виробів», «Основи дегустації напоїв алкогольних», «Інноваційні технології та особливості застосування нових видів структуроутворювачів і харчових добавок у кондитерському виробництві», «Управління якістю і безпечністю на підприємствах з виробництва кондитерських виробів шляхом розробки, впровадження та застосування постійно діючих процедур, заснованих на принципах Системи управління безпечністю харчових продуктів (НАССР)», «Розрахунки рецептур та споживчі цінності борошняних кондитерських виробів», «Сучасні технологічні процеси та обладнання в галузі. Проблеми безпечності та якості», «Lean-виробництво, та технологічна експертиза, безпека та якість харчової продукції», «Формування показників якості борошна як основної сировини макаронного, хлібопекарського і кондитерського виробництва», «Безпечність та якість

хлібобулочних і борошняних кондитерських виробів», «Сучасні технології та обладнання для виробництва макаронних виробів», «Безпечність та якість алкогольних виробів».

Кафедра харчових виробництв також спеціалізується на проведенні періодичного та спеціального навчання посадових осіб та інших працівників підприємств, працює на основі нормативного документа «Типове положення про навчання та перевірку знань з охорони праці» (Наказ Держнаглядохоронпраці від 26 січня 2005 р. № 15) відповідно до статті 18 Закону України «Про охорону праці». Кафедрою проведено планові заняття з охорони праці для спеціалістів з охорони праці та інших посадових осіб хлібопекарської, кондитерської, цукрової галузей з питань охорони праці, пожежної безпеки, промислової безпеки, а також за актуальною тематикою: «Система управління ризиками», «Управління професійними ризиками», «Організація безпечної роботи на висоті», «Безпека проведення робіт на висоті». Кафедрою проводилась консультативна, науково-методична, виробнича, навчально-методична та інша допомога підприємствам усіх галузей.

У звітному році **кафедра переробки сільськогосподарської продукції** тісно співпрацювала з ДП ДГ «Еліта», ТОВ «Агролабтест», «Укрсадвинпром», ГС «Аграрний союз України», ТОВ «Всеукраїнський науковий інститут селекції», Фітосанітарною асоціацією України, Асоціацією «Укроліяпром», ТОВ НПЦ «Дезпрофмед», ГС «Асоціація садівників, виноградарів та виробників України», Білоцерківський НАУ.

Проведено заняття для спеціалістів з питань насінництва, керівників і спеціалістів з вирощування насінневого матеріалу, спеціалістів та фахівців агрогосподарств, виробників бурякосійних та насінницьких господарств, керівників, професіоналів і фахівців рибоводних господарств, спеціалістів із захисту рослин сільськогосподарських та інших підприємств з новою, актуальною на даний час тематикою: «Технологія, техніка і хімоконтроль приймання, зберігання і сушіння насінневого матеріалу та зерна», «Інтегровані процедури захисту об'єктів операторів ринку харчових продуктів від шкідників у контексті НАССР», «Інтегровані процедури захисту об'єктів від шкідників згідно ISO 22000», «Застосування сучасних технологій, обладнання та контроль безпечності і якості зерна при зберіганні на елеваторі», «Технології, обладнання і контроль виробництва переробки і зберігання ріпаку ярого і озимого», «Енергозберігаючі технології виробництва, первинної переробки та зберігання цукрових буряків», «Аудит у сфері насінництва за видом робіт- польове оцінювання посівів», «Технології, обладнання і контроль збирання та первинної переробки зернової продукції», «Технології захисту рослин сучасними машинами та їх вплив на переробку та зберігання рослинної продукції», «Внутрішній аудит системи безпечності харчової продукції, сировини, кормів (НАССР) на елеваторах», «Безпечне застосування пестицидів в агропромисловому виробництві» «Екологічні та ветеринарно-санітарні проблеми вирощування прісноводної риби» тощо.

Викладачі кафедри провели навчання безпосередньо на ПрАТ «МХП», а у дистанційному режимі навчання для ТОВ «Агросерт», ТОВ «НПЦ дезінфектології», ТОВ «Дезінфекція Плюс», ТОВ ТК «АНТ-ГРУП» та інші.

6. Розроблення та удосконалення навчальних планів і програм

Враховуючи замовлення галузевих формувань на підвищення кваліфікації керівних працівників і спеціалістів на 2022 р., в інституті було оновлено і розроблено навчально-тематичні плани для всіх категорій керівних працівників і спеціалістів галузей АПК.

Відповідно до затвердженого плану-графіку заїзду слухачів навчально-методичним відділом інституту разом з кафедрами в 2022 р. розроблено 49 нових навчально-тематичних планів: з кафедрою економіки, обліку та фінансів – 9, інформатики та обчислювальної техніки – 9, переробки сільськогосподарської продукції – 17, харчових виробництв – 3, переробки м'яса та молока – 11.

За звітний період було удосконалено 13 навчально-тематичних планів: інформатики та обчислювальної техніки – 6, кафедрою економіки, обліку та фінансів – 1, переробки м'яса та молока – 5, переробки сільськогосподарської продукції – 1.

Вся навчальна документація узгоджувалася з відповідними галузевими об'єднаннями та підприємствами-замовниками.

Враховуючи побажання замовників, кафедрами були підготовлені навчально-тематичні плани короткострокових семінарів за темами:

- «Організація та управління економікою підприємства в умовах воєнного стану»;
- «Управління репутацією підприємства (стратегія, тактика, атикризовий аспект)»;
- «Нормування праці на підприємстві як елемент управління його економічним, виробничим і соціальним розвитком»;
- «Безпечність харчових продуктів – законодавчі вимоги та система НАССР»;
- «Розроблення, впровадження, застосування системи харчування та процедур, заснованих на принципах НАССР в закладах шкільної і дошкільної освіти»;
- «Цифрові інструменти Ms Office 365 »;
- «Інтегровані процедури захисту об'єктів від шкідників згідно з ISO 22000»;
- «Вимоги вітчизняного законодавства та міжнародних стандартів до алергенів»;
- «Безпечність харчових продуктів як складова стратегії маркетингу в умовах стратегічних змін та європейських вимог»;
- «Умови роботи підприємства пиво-безалкогольної галузі в період воєнного стану»;
- «Валідація скринінгових методів визначення мікотоксинів»;
- «Вимоги харчових стандартів та їх практичне застосування щодо відхилення і вилучення харчової продукції»;
- «Процедура захисту об'єктів операторів ринку харчових продуктів від шкідників: нормативна база»;
- «Використання вискоєфективної рідинної хроматографії при визначенні показників якості та безпеки харчових продуктів і кормів»;
- «Пест-контроль як передумова системи НАССР»;
- «Дегустація алкогольних напоїв»;
- «Організація фізико-хімічних, бактеріологічних досліджень м'ясної продукції та продуктів тваринного походження»;
- «Використання мобільних пристроїв у науковій діяльності»;
- «Гігієна та санітарія на підприємствах м'ясної галузі»;
- «Офіційний контроль мікотоксинів у харчових продуктах і кормах. Вимоги до скринінгових методів досліджень»;
- «Науково-методологічні аспекти забезпечення якості та безпечності ферментованих молочних продуктів».

У звітному році було розроблено:

- 6 освітньо-професійні програми нового покоління: кафедрою харчових виробництв;
- 1 освітня програма: кафедрою інформатики та обчислювальної техніки;
- 8 робочих програм: кафедрою економіки, обліку та фінансів – 1, кафедрою інформатики та обчислювальної техніки – 3, кафедрою харчових виробництв – 4.

7. Було заплановано до видання у 2022 році навчальної та навчально-методичної літератури: навчальні посібники – 10 найменувань загальним обсягом 22,2 ум. друк. арк., електронні посібники – 3, заг. обсягом 6,0 друк. арк.; методичні рекомендації – 8 найменувань заг. обсягом 7,7; конспекти лекцій – 34 обсягом 51,86 друк. арк., лабораторні практикуми – 2 та ін. - загальним обсягом 3,5 ум. друк. арк.

Разом: **58** найменування загальним обсягом **91,26** друк. арк.

Протягом 2022 року для забезпечення навчального процесу розроблено (у т. ч. на електронних носіях) 93 найменування НМЛ загальним обсягом 155,4 ум. друк. арк. Розроблені методичні матеріали характеризуються такими кількісними показниками:

- навчальних посібників – 9 загальним обсягом 24,67 ум. друк. арк.; (кафедра інформатики та обчислювальної техніки – 5 (11,7 ум. друк. арк.), кафедра харчових виробництв – 4 (12,97 ум. друк. арк.);
- методичних посібників – 1 (кафедра харчових виробництв);
- словників – 1 (0,85 ум. друк. арк.) (кафедра харчових виробництв);
- методичних рекомендацій, вказівок тощо – 24 загальним обсягом 54,78 ум. друк. арк.; (кафедра переробки м'яса та молока – 8 (22,32 ум. друк. арк.), кафедра переробки сільськогосподарської продукції – 10 (29,03 ум. друк. арк.), кафедра харчових виробництв – 6 (3,52 ум. друк. арк.);
- конспектів лекцій – 48 загальним обсягом (кафедра економіки, обліку та фінансів – 22 (23,85 ум. друк. арк.), кафедра інформатики та обчислювальної техніки – 1 (4,78 ум. друк. арк.), кафедра переробки м'яса та молока – 9 (10,09 ум. друк. арк.), кафедра харчових виробництв – 7 (18,54 ум. друк. арк.), кафедра переробки сільськогосподарської продукції – 9 (16,75 ум. друк. арк.).

8. Наукова діяльність

У звітному періоді наукова робота інституту здійснювалась відповідно до Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про наукову та науково-технічну діяльність», інших нормативно-правових актів, Положення про науково-дослідну роботу в ІІДО НУХТ, а також рішень Вченої ради НУХТ та наказів інституту. Тісна співпраця науково-педагогічних працівників із галузями харчової і переробної промисловості, високий фаховий рівень наукових кадрів підтверджується участю провідних вчених ІІДО НУХТ у різноманітних наукових та галузевих колегіальних органах, що визначають державну політику в харчовій та переробній промисловості, а також у сфері науки і освіти.

Завідувач кафедри економіки, обліку та фінансів, д.е.н., професор Бутнік-Сіверський О.Б. є дійсним членом (академіком) Академії технологічних наук України по спеціальності соціально-економічне управління технологіями, підготовка і перепідготовка спеціалістів (диплом № 509 від 29.05.2015 р.); академіком Української академії наук (диплом № 1182 від 17.04.2017 р.); членом спеціалізованої Вченої ради Д 26.058.01 Національного університету харчових технологій та спеціалізованої Вченої ради Д 26.006.04 Київського національного економічного університету ім. В.Гетьмана. Професор Бутнік-Сіверський О.Б. є членом редколегії журналів: «Теорія і практика інтелектуальної власності», «Патентний повірений», «Інтелектуальна власність в Україні», «Інтелект ХХІ», «Наукові праці НУХТ», «Судова експертиза».

Д.е.н., професор Дерев'янка О.Г. є членом спеціалізованої Вченої ради Д 26.058.01 Національного університету харчових технологій та спеціалізованої Вченої ради Д 26.006.04 Київського національного економічного університету ім. В.Гетьмана та членом редколегії журналу «Наукові праці Національного університету харчових технологій».

Завідувач кафедри виробництва цукру та сахаридів к.т.н, доцент Штангеев К.О. та к.т.н., доцент Скорик К.Д. є членами Технічного комітету 56 «Цукрова та крохмале-патокова промисловість». Старший викладач Коротинський О.В. є головним редактором Науково-інформаційного вісника «Цукрова галузь».

Доцент Волощук Г.І. є членом технічного комітету 153 «Продукція хлібопекарська та макаронна», членом дегустаційної комісії ВАП. Виконує обов'язки голови комісії з питань соціального страхування ІІДО НУХТ.

Доцент Попова В.М. є членом технічного комітету 150 «Управління якістю виробництва виноробної продукції, горілок, лікеро-горілчаних напоїв та тютюнових виробів і методи їх контролю» та технічного комітету 64 «Спиртогорілчані вироби. Дріжджі», є головою дегустаційної комісії з оцінки якості лікеро-горілчаних виробів.

Старший викладач Чехун М.Г. є членом дегустаційної комісії з оцінки якості лікеро-горілчаних виробів. Старший викладач Букшина Л.С. є членом дегустаційної комісії ЗАТ «Укркондпром».

Завідувач кафедри переробки сільськогосподарської продукції к.т.н., доцент Куянов В.В. є членом Ради асоціації «Буряководи України».

У 2022 році працівники **кафедри економіки, обліку та фінансів** опублікували розділи в двох монографіях (доробок кафедри – 1,7 друк. арк.), 9 наукових статей у міжнародних та фахових виданнях, що входять до переліку ВАК та наукометричних виданнях (доробок кафедри – 5,73 друк. арк.). З них три статті в наукових журналах, що включені до наукометричної бази Scopus (доробок кафедри – 0,93 друк. арк.). Професорсько-викладацький склад кафедри опублікував 12 тез доповідей на наукових та науково-практичних конференціях (доробок кафедри – 2,5 друк. арк.), взяв участь у 10 науково-практичних конференціях і семінарах. З них у семи міжнародних та трьох всеукраїнських науково-практичних конференціях.

Професорсько-викладацький склад кафедри під науковим керівництвом д.е.н., проф. Бутнік-Сіверського О.Б. працював над проблемами в рамках наукового напрямку: **«Підвищення ефективності управління у харчовій та переробній промисловості України на основі дослідження процесів трансформації виробництва в умовах глобалізації економіки»**, затвердженого на період 2019–2023 роки.

Тема кафедральної наукової розробки: **«Дослідження ефективності інноваційного розвитку в харчовій та переробній промисловості України під впливом викликів неоекономіки»**.

Науково-педагогічний колектив **кафедри інформатики та обчислювальної техніки** у 2022 році виконував наукову роботу за двома напрямками:

1. «Підвищення ефективності використання сучасного програмного забезпечення для потреб харчової і переробної промисловості».

2. «Розроблення високоефективних технологій переробки сільсько-господарської продукції та виробництва харчових продуктів, удосконалення технологічного та енергетичного обладнання підприємств харчової і переробної промисловості».

У 2022 році викладачами **кафедри харчових виробництв** опубліковано 10 наукових статей загальним обсягом 5,03 друк. арк., з них одна стаття в науковому журналі, що включений до наукометричної бази Scopus (доробок кафедри – 0,45 друк. арк.); сім тез доповідей загальним обсягом 0,94 друк. арк. ПВС кафедри взяв участь у 16 науково-практичних конференціях і семінарах. З них у дев'яти міжнародних та семи всеукраїнських науково-практичних конференціях та круглих столах.

У межах робочого часу викладача науково-педагогічний склад кафедри працював у рамках трьох наукових напрямів:

1. «Розроблення нових харчових продуктів підвищеної споживчої цінності із застосуванням нетрадиційної сировини»;

2. «Розроблення високоефективних технологій переробки сільсько-господарської продукції та виробництва харчових продуктів, удосконалення технологічного та енергетичного обладнання підприємств харчової і переробної промисловості».

3. «Дослідження чинників та розроблення заходів з підвищення рівня культури виробництва та безпеки праці в галузях харчової та переробної промисловості».

Професорсько-викладацьким складом **кафедри переробки м'яса та молока** у 2022 році опубліковано шість статей (4,08 друк. арк.). З них три статті у наукових журналах, що включені до наукометричної бази Scopus (доробок кафедри – 2,64 друк. арк.), три статті у фахових виданнях, що входять до переліку ВАК. Професорсько-викладацький склад кафедри опублікував 11 тез доповідей на наукових та науково-практичних конференціях (доробок кафедри – 1,26 друк. арк.), одержано два свідоцтва про реєстрацію авторського права на твір.

У межах робочого часу викладача науково-педагогічний склад кафедри працював у рамках двох наукових напрямів:

1. «Розроблення нових харчових продуктів підвищеної споживчої цінності із застосуванням нетрадиційної сировини»;

2. «Розроблення високоефективних технологій переробки сільсько-господарської продукції та виробництва харчових продуктів, удосконалення технологічного та енергетичного обладнання підприємств харчової і переробної промисловості».

У 2022 році науково-педагогічні працівники **кафедри переробки сільськогосподарської продукції** опублікували три наукові статті загальним обсягом 0,92 друк. арк. та шість тез доповідей (доробок кафедри – 0,49 друк. арк.).

Професорсько-викладацький склад кафедри брав участь у п'яти науково-практичних конференціях. З них у чотирьох міжнародних та у одній всеукраїнській науково-практичних конференціях. Науково-педагогічний склад кафедри переробки сільськогосподарської продукції працював у рамках наукового напрямку: **«Поліпшення вітчизняної сировинної бази харчової та переробної промисловості шляхом розроблення і впровадження прогресивних аграрних технологій та заходів екологічного контролю»**.

За даним напрямком розроблялась кафедральна тема: **«Дослідження факторів впливу виробництва на якісні показники переробки рослинної сировини та екологічної безпеки харчового ланцюга людини в умовах підвищеного техногенного навантаження»** (завідувач кафедри к.т.н., доцент Куянов В.В., к.т.н., доцент Миропольський О.М., к.біол. н., доцент Соболев А.С.).

9. Робота вченої ради інституту

Вчена рада ІПДО НУХТ створена для вирішення основних питань діяльності інституту і, згідно з Положенням про державний вищий заклад освіти, є дорадчим органом управління. З 24 листопада 2022 р склад Вченої ради збільшився з 19 до 20 осіб.

До її складу входять чотири члени дирекції інституту, головний бухгалтер, голова профкому та начальники всіх підрозділів інституту. Чисельність наукових, науково-педагогічних працівників у Вченій раді становить 75 відсотків від її складу. Головою ради є директор ІПДО НУХТ Баранов В.І.

У 2022 році робота Вченої ради ІПДО НУХТ здійснювалась згідно з планами, які розроблялись на кожне півріччя. Також вносились своєчасні корективи щодо роботи Вченої ради. Плани розглядались на засіданнях і затверджувались Головою Вченої ради.

Вчена рада збиралася як очно, так і в режимі он-лайн у програмі *Microsoft Teams* і провела 8 засідань, на яких було опрацьовано питання з відповідних напрямів роботи Інституту.

10. Соціальний розвиток колективу

Важливим напрямом роботи дирекції та профспілкової організації є соціальний розвиток колективу інституту. Дирекція разом з профспілковою організацією планомірно працюють над поліпшенням умов праці, надають матеріальну та моральну допомогу найбільш вразливим категоріям працівників. Профспілкова організація Інституту післядипломної освіти НУХТ входить до складу Київської міської організації Профспілки працівників освіти і науки України та об'єднує 67 членів профспілки.

Очолює роботу організації профспілковий комітет інституту, який у своїй роботі керується положеннями Закону України від 15.09.1999 р. «Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності», Статутом названої профспілки, а також умовами Колективного договору працівників з адміністрацією.

У 2022 році, як і в попередні роки, основна увага профспілкового комітету була зосереджена на забезпеченні соціальних гарантій працівників інституту та членів їх сімей, а також на створенні необхідних умов для підвищення якості та ефективності навчального процесу.

Профспілковий комітет разом з адміністрацією інституту постійно проводив роботу в напрямку додержання прав працівників інституту відповідно до Закону України «Про оплату праці» та «Про охорону праці».

Разом з адміністрацією профспілковий комітет інституту цілеспрямовано проводив роботу та вживав необхідних заходів щодо забезпечення своєчасної виплати заробітної плати працівникам, як за рахунок бюджету, так і за рахунок інших грошових надходжень (плата за надання освітньо-консультаційних послуг та ін.).

Профспілковий комітет, дотримуючись чинного законодавства, в зв'язку з військовим станом у країні та карантинними обмеженнями не організував відзначення державних свят у 2022 році. Профспілковим комітетом розглядались заяви членів профспілки стосовно надання матеріальної допомоги. Протягом року матеріальна допомога була надана на суму 40900 грн.

Оздоровлення дітей під час літніх канікул, екскурсії для співробітників та членів їх сімей не проводилось, враховуючи ситуацію в країні. Для привітання з Новим роком дітей співробітників профспілкою були закуплені святкові набори цукерок.

За звітний період було проведено 8 засідань профкому, на яких, здебільшого, розглядались питання надання матеріальної допомоги членам профспілкової організації.

Представники профкому беруть активну участь у роботі комісії із загально-обов'язкового державного страхування у зв'язку із тимчасовою втратою працездатності (комісії соціального страхування) та витратами, зумовленими народженням та похованням. Нещасних випадків на виробництві за звітний період не було.

Всі працівники господарчої частини (обслуговуючий персонал) забезпечені спецодягом.

11. Економічні показники діяльності інституту

Фінансування інституту здійснюється за кошторисом доходів і видатків відповідно до чинного законодавства України. Інститут самостійно здійснює оперативний і бухгалтерський облік своєї роботи, веде статистичну звітність, подає відомості на вимогу органів, яким законодавством України надане право контролю за відповідними напрямками діяльності.

Найбільш значущими завданнями колективу інституту в 2023 році є:

- забезпечення виконання плану підвищення кваліфікації керівників, професіоналів та фахівців харчової й переробної промисловості України;
- посилення мотивації слухачів до навчання в ПДО через високу якість організації навчального процесу та його змістовного наповнення, надання додаткових навчально-інформаційних та побутових послуг;
- розвиток змішаного навчання слухачів з метою надання освітніх послуг шляхом застосування сучасних інформаційно-комунікаційних технологій та зменшення тривалості очного навчання;
- нарощування обсягу надання платних освітніх послуг, розширення бази фінансування діяльності інституту за рахунок залучення коштів замовників, насамперед, на виконання науково-дослідних робіт;
- приведення матеріальної бази інституту у відповідність до сучасних вимог щодо оснащення лабораторій, аудиторій, житлових та побутових приміщень, підвищення ефективності використання навчально-лабораторної бази інституту;
- подальший розвиток взаємовигідної співпраці споріднених кафедр інституту та університету для спільного проведення наукових, освітнянських та виставкових заходів, наукової та видавничої діяльності, впровадження у виробництво наукових розробок, а також з метою перехресного залучення фахівців університету й інституту до навчального процесу;
- модернізація та розвиток матеріально-технічної бази структурних підрозділів інституту, зокрема, доукомплектування сучасною комп'ютерною, мультимедійною та організаційною технікою;
- підвищення ефективності використання локальної комп'ютерної мережі інституту, реалізація потенційних можливостей, які надають сучасні програмно-технічні засоби, для налагодження високоефективного інформаційно-комунікативного обміну між підрозділами;
- подальше удосконалення системи організації та моніторингу діяльності структурних підрозділів інституту, розширення сфери застосування рейтингової оцінки роботи підрозділів інституту та вдосконалення системи критеріїв рейтингової оцінки.

При цьому, на нашу думку, майбутнє післядипломної освіти – за змішаним (очно-дистанційним) навчанням, яке дуже легко перемикає в різні режими: збільшувати чи зменшувати офлайн- або онлайн-компоненти, обирати різні організаційні моделі та стратегії відповідно до можливостей і потреб.